

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 116/2023
31.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дражен Мијатовић, адвокат из ..., против туженог „Вулкан гуме“ д.о.о. ..., чији је пуномоћник Радован Ристић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3052/2022 од 10.08.2022. године, у седници одржаној 31.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3052/2022 од 10.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1271/2020 од 09.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог о отказу Уговора о раду број ... од ...2015. године, којим је престао радни однос тужиоцу дана ...2015. године, као и захтев за накнаду парничних трошкова, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 297.750,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 9.750,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3052/2022 од 10.08.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у ставу првом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био у радном односу и на основу Уговора о раду бр.290 од ...2015. године обављао послове Решењем туженог број ... од ...2015. године отказан је уговор о раду тужиоцу, због повреде радне обавезе, злоупотребе положаја и прекорачења овлашћења, на основу члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду и члана 49. став 1. алинеја 25. Правилника о раду туженог. Према разлозима оспореног решења тужени је 22.06.2015. године обавештен електронским путем да је картицом за гориво број ... извршено плаћање трансакције у износу од 2.999,83 динара, да је 20,66 литара нафтних деривата уточено ван резервоара моторног возила на безнзинској станици „... – ЕЦР1“, да за картицу којом је вршено утакање тужени није доставио сагласност за точење ван резервоара моторног возила због чега су овлашћена лица извршила блокаду картице након извршене трансакције. Увидом у видео-запис достављен од стране овлашћених лица НИС, интерне службене документације, тужени је утврдио да је тужилац извршио сипање горива ван резервоара моторног возила „...“, регистарски број .., а да за то није имао овлашћење. Пре доношења спорног решења тужиоцу је достављено упозорење број 3675 од 06.07.2015. године, на које се тужилац није изјаснио.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужилац поступао супротно својим обавезама, да је несавесно и немарно извршавао радне обавезе не показујући пажњу која се очекује од просечно запосленог, те да је својом кривицом начинио повреду радне обавезе. Тужилац није спорио да је његова кривица у томе што, када је возило стало, није обавестио никога из фирме о тој ситуацији, на који начин је злоупотребио положај и прекорачио овлашћење утакањем горива ван резервоара, без овлашћења послодавца. Тужилац је у ранијим сличним ситуацијама контактирао послодавца службеним телефоном, те је стога био свестан својих обавеза у оваквим ситуацијама, а није доказао да је у конкретном случају поступао по хитном налогу послодавца и да је постојала потреба да тужилац из тих разлога самоиницијативно врши промену организације рада и набавке горива код туженог. Тужбени захтев је одбијен са позивом на одредбе члана 179. став 2. тачка 2. и 180 став 1. и 2. Закона о раду, члана 49. став 1. алинеја 25 Правилника о раду туженог од 16.01.2015. године и члана 12. Уговора о раду бр.290 од 28.01.2015. године.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених суда да су се спорном приликом у радњама тужиоца стекла обележја повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду и члана 49. став 1. алинеја 25. Правилника о раду туженог.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то, између осталог, ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења.

Одредбом члана 49. став 1. алинеја 25. Правилника о раду туженог од 16.01.2015. године прописано је да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе, ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења.

Одредбом члана 12. Уговора о раду бр 290 од 28.01.2015. године, којим је тужилац засновао радни однос код туженог, прописано је да запосленом престаје радни однос код послодавца на начин и на основу услова и разлога прописаних општим актом послодавца и Законом о раду.

Из садржине наведених законских одредби произлази да је кривица основ одговорности запосленог за повреду радне обавезе која се огледа у злоупотреби положаја или прекорачењу овлашћења, при чему је терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог на страни послодавца. У конкретном случају, тужени је доказао у чему се састоји кривица тужиоца, с обзиром да је тужилац 22.06.2015. године на бензинској пумпи уочио у возило туженог нафтни дериват ван резервоара моторног возила, а без сагласности за овакво поступање, односно за точење ван резервоара моторног возила. Тужилац није спорио да није обавестио никога из фирме о оваквом точењу нафтног деривата, иако је био у сличним ситуацијама раније када је контактирао послодавца службеним телефоном. Такође није доказао да се ради о поступању по хитном налогу послодавца, те да је постојала потреба да се самоиницијативно изврши промена организације рада ради бржег и ефикасног поступања.

Супротно наводима ревизије да тужилац није био упознат да се картица може користити само за плаћање горива које се утаче у резервоар аутомобила, утврђено је из исказа тужиоца да је знао како се користи картица, да је никада није користио за точење горива на други начин, да је спорном приликом имао службени мобилни телефон и да се није први пут десило да је возило остало без горива, а наводи ревизије су оспорени и исказима сведока ББ и ВВ. Понављање у ревизији жалбених навода о потреби хитног поступања по налогу послодавца и да није оштетио послодавца јер се у возилу налазило онолико горива колико је купљено спорном приликом без значаја, је с обзиром да је другостпени суд ове жалбене наводе правилно ценио и образложио.

Наводи ревизије да је тужени поступио супротно члану 185. став 5. Закона о раду у односу на датум одјаве са осигурања, није од утицаја на другачије пресуђење код утврђеног да је тужилац својом кривицом начинио повреду радне обавезе у односу на коју повреду је донето оспорено решење о отказу 21.12.2015. године.

Осталим наводима ревизије се фактички указује на погрешно утврђено чињенично стање, што не представља ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић

